

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

S ante M

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Labry. Herba est ex danci generibus, in yrbz odorem referens: unde & nomen accepit. Vulgus Levisticum appellat. Descriptionem ejus vide apud Plin. lib. 12. cap. 13. Theophrastum lib. 8. cap. 3. & Dioscor. lib. 2. cap. 77.

Soboles, fr. Proles, ab olefendo. l. crescendo dicta. [תולדות] תולדות misim דנננן [תולדות] Gall. Race, lignis, engrance. Ital. Succisione. Pol. Rostek. Ger. Es pult; ge [תולדות] [תולדות] [תולדות] Bel. Racon. Hisp. La zeveracion. Vng. Magna. Ang. Succision of children. Plin. lib. 20. cap. 34. Amor utriusque sobolis aqualis. Cic. 1. Offic. Sequuntur conaubia & affinitates, ex quibus etiam plures propinqui: quae propagatio & soboles, origo est rerum publicarum. Virgil. 4. Eclog. Chara decum soboles, magnum lovis incrementum. Idem 4. Aeneid. Saltem si qua mihi de re suscepta fuisset Ante fugam soboles. Cic. 1. de Legib. Censores populi auitates, soboles, familias, gentiasq; censent.

Soboles, scis, ere, n. Subnascor, succresco. [תולדות] תולדות Gall. Crèche & multiplier la benne, [תולדות] [תולדות] Ital. Figliuolare. Ger. Esch mähren/auffo abhen. Hisp. Crer mguaracion. Pol. Rostekum sic. Vng. Tenidom. Ang. To [תולדות] [תולדות] [תולדות] Livius 9. bel. Pun. Illis Romanam plebem, illis Latium iuventutem praebuisse majorem semper, frequenterque pro tot casibus exercitiis sobolescentem. Quo tamen in loco subolescentem potius legendum videtur.

Sobrini, m. f. Duarum pluriusve sororum filii, quasi sororini. Gall. Cousins germanis. Ital. Cognati germani, [תולדות] [תולדות] Ger. Geschwister kind / swager Schwelster kind. Hisp. Heros hijo de hermanas. Pol. Cypretcyi bracia. Vng. Ket aitya fi [תולדות] [תולדות] Ang. Cousins germanes, [תולדות] [תולדות] Terent. in And. Quis video esse hic Criso. sobrinus Chrylida? Idem in Phorm. Eho tu sobrinum tuum non noras?

Sobrini, a, um, Non ebrius, sanx mentis. [תולדות] [תולדות] Gall. Sobri, [תולדות] [תולדות] Ital. Sobrio. Ger. Wähter / mäßig mit esen vande [תולדות] [תולדות] Bel. Dichter. Hisp. Cosa templada en beber. Pol. Trzy [תולדות] [תולדות] Vng. Szobor, [תולדות] [תולדות] Terent. in And. Tu pol homo non es sobrinus. Cic. 4. Acad. Ne vinolenti quidem quae faciunt, eadem approbatione faciunt qua sobrii. Pocola sobria Tibul. lib. 1. Eleg. 11. at ipse bibebam Sobria supposita pocula victor aqua. Rara sobria: id est, in quibus antea vitam non nascetur. Sotius 4. Syl. sic vitifero sub palmitis vados Vmbravit colles, & sobria rura Lyæus.

Sobrius, adverbium, Temperanter. [תולדות] [תולדות] Gall. sobriement, [תולדות] [תולדות] Ital. Sobriamente, [תולדות] [תולדות] Ger. In mäßig mit [תולדות] [תולדות] Hisp. Templadamente. Pol. Trzy [תולדות] [תולדות] Vng. Szobor. Ang. Sobrius, temperate. Cic. 1. Offic. Intellegimus quam sit turpe distare luxuria, & delicatè, ac molliter vivere, quamq; honestum parè, continentè, severè, sobriè.

Soccus, ci, per duplex c, Genus calceamenti, humilium cothurno, quod non tantum comcedorum erat (ut apud Horatium: Hunc socci cepere pedem) sed etiam mulierum. [תולדות] [תולדות] Gall. [תולדות] [תולדות] Ital. [תולדות] [תולדות] Ger. [תולדות] [תולדות] Hisp. [תולדות] [תולדות] Pol. [תולדות] [תולדות] Vng. [תולדות] [תולדות] Ang. [תולדות] [תולדות] Suetonius in Vitell. Pro maximo munere à Messalio petiit, ut sibi pedes praeret ex calciaudos; detractumq; socculum dextrum, in terrogam, tunicasq; gestavit assidue. Plin. lib. 9. cap. 35. Quin & pedibus margaritas, nec crepidarum tantum obstragulis, sed totis socculis addunt.

Soculus, h, diminutivum, Parvus foccus. [תולדות] [תולדות] Suetonius in Vitell. Pro maximo munere à Messalio petiit, ut sibi pedes praeret ex calciaudos; detractumq; socculum dextrum, in terrogam, tunicasq; gestavit assidue. Plin. lib. 9. cap. 35. Quin & pedibus margaritas, nec crepidarum tantum obstragulis, sed totis socculis addunt.

Soculus, Socculos gerens. [תולדות] [תולדות] Pol. [תולדות] [תולדות] Vn. [תולדות] [תולדות] Seneca libro 2. de Beneficentia: Param enim soc- & sanosq; insolens fuerat, qui de capite consularis viri soc- uis auderet nisi in os senatoris ingessisset imperator pi- dos soccos.

Socer, ceri, pen, corr. m. f. Vxoris mex pater, à quo foemini- nam, Socrus, uxoris mex mater. [תולדות] [תולדות] Gall. Le pere de la femme de mari, le beau pere. Ital. Socero, [תולדות] [תולדות] Ger. Schwäther. Bel. [תולדות] [תולדות] Hisp. El suero padre del marido de la mujer. Pol. [תולדות] [תולדות] Vng. [תולדות] [תולדות] Ang. My father in law. Cic. 1. Offic. Nostro quidem more cum parentibus pnderes filii, cum soceris generi non lavantur. Socer magnus, uxoris mex avus, qui & profocer dicitur: cujus relativum est proge- ner. Sic etiam avus meus, socer magnus est uxoris mex, illa illi pronurus. Socer autem & socius dicuntur, quia sibi ge- nerum afficitur. Consoceros vocant, quorum filii inter se

matrimonio copulati sunt. Verbi gratia. Ego illi consocer sum, & ille mihi consocer est, cujus filio filia mea nupsit. Socer, si, idem qui & socer, Plaut. in Menæch. Abiit socer, abiit medicus, nunc solus sum.

Socialis, Sociabilis, Socio, Vide SOCIUS. Socius, socii, m. f. Qui pari consilio, spe, & periculo rem all- quam cum altero aggreditur. [תולדות] [תולדות] Gall. Compagnon. Ital. Compagno. Ger. Gesell. Bel. Een medegesell / delectisch. Hisp. Companero. Pol. Towarzys. Vng. Tars. Ang. A companion, or fellow. Cicero 5. Verr. Nam socii putandi sunt, quos inter res communicata est. Idem ad Att. libro 11: Ita praeter Lælium, neminem habeo culpæ socium. Lucan. libro 1: Nulla fides regni sociis. Virgil. 2. Aeneid. Addunt se socios Riphæus, & maximus armis Iphit- us. Hinc Romani socios suos appellabant, quos ita foedere conjunctos habebant, ut & belli & pacis essent participes. Inter negotiatores quoque socii dicuntur, qui lucri damniq; communionem inierunt. Cic. pro Q. Rosc. Qui socium fallit, in virorum bonorum numero non est ha- bendus. Societas itaque conjunctio fortunarum, & pericu- li communionem importat: sitq; propemodum inter pater, & Comitum verò appellatio proprie ad eos pertinet, qui non tam sui causa, quam ut alium prosequantur, iter, aut expedi- tionem arripunt. Caesar de Labieno: Quum se victorie Pom- peii comitem esse mallet, quam socium Caesaris. Sodales verò (ut Cajo Iuriconsulto placet) proprie dicuntur qui eju- dem sunt collegii: aut certe qui rerum leviorum jucundior- umq; inter se sunt participes. Hinc deducitur foemininum Socia. [תולדות] [תולדות] Gall. Compagne. Ital. Compagna. Ger. Ein Gesellin / Weib. Hisp. Companera. Ve Tori fo- ciand est, uxor, quæ quum marito non prosperè solùm fortu- az, sed & adversè societatem inist. Ovid. 10. Metamorph. Ap- pellatq; tibi sociam.

Socii Latini, dicebant veteres conjunctè, quum tamen & de focis: id est, Italici extra Latium, & de Latinis intelligerentur: sicuti, æquum bonum, copula omittit pro æquum & bonum. Sic, Socii Latini nominis, pro, socii, & qui erant Latini nomi- nis: nam Latini, quum ipsi quoque socii essent, proprio etiam nomine à reliquis Italis distinguebantur, & proprio tamen jure fruebatur. Unde, jus Latu, & jus Italicum, diversè posita. Erat igitur socii nomen generale, sicuti & foederati: tam enim socii foederatique Latini, quam reliqui Itali. Livius lib. XI: Moverunt senatum, inquit, legationes socium nominis Latini, summa querelaram erat, cives suos, Romæ cenfos, pletosq; Romam commigrasse: quod si permitteretur, per- paucis lustris futuram, ut deferta oppida, deserti agri nullum militem dare possent dixit, Socium nominis Latini, pro so- ciorum, & nominis Latini, quod idem Livius ibidem ostendit subjungit enim: Lex socii, ac nominis Latini, qui stirpem ex sese domi relinquerent, dabat ut cives Romani fierent: ea lege malè utendo, alii socii, alii populo Rom. injuriam faciebant: nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibuslibet Romanis in tam conditionem, ut manumiterentur, mancipio dabant, libertinique cives essent: & qui- bus stirps deesset, quam relinquerent, cives Romani fiebant. hic duo sunt animadvertenda, primum de quibus dixerat, socium nominis Latini, de isdem intulisse sociis, ac nomi- nis Latini: deinde, cum in eo Sociis, ac nominis Latini, distinxisset, ac separasset socios à Latinis, uno tamen postea nomi- ne simul omnes comprehendisse, cum dixerit: Aliis sociis, aliis populo Rom. injuriam faciebant, ut appareat, quanquam Latini ac reliqui Itali non eodem jure essent, æquè tamen omnes societate junctos fuisse populo Rom. est etiam eadem de re, versibus aliquot interjectis, ejusdem generis exem- plum. Legem, inquit, de focis C. Claudius tulit S. C. & edixit: qui focis ac nominis Latini ipsi majorisve eorum, M. Clau- dio, T. Quintio censoribus, postque ea apud focios nomi- nis Latini censi essent, ut omnes in suam quisque civitatem ante Cal. Novembri. redirent. & lib. XII. cum de isdem loqueretur: Posthumius, inquit, consul pro concione edixerat: qui so- cium Latini nominis ex edicto C. Claudii consulis redire in civitates suas debuissent, nequis eorum Romæ, & omnes in suis civitatibus censeretur: sexceta sunt hujusmodi tum apud hanc, tum apud alios: quæ legendò, si quis voluerit, observet. Ex Pauli Manutii observationibus.

Socius, a, um, adj. c. Commune, quod est sociorum. [תולדות] [תולדות] Gall. Compagnon, [תולדות] [תולדות] Ital. Compagno, [תולדות] [תולדות] Germ. Gesell. Hisp. Companero. Pol. Towarzys. Vng. Tars. Ang. Belonging to companions or fellows. Ovid 7. Metam. Diu mans exceptum socio dignatur honores: id est, honore societate dignatur. Ovid. 5. Trist. Eleg. 11. Exer- cent illi socie commercia linguæ. Virg. 2. Aen. Primum se Da- naum magna comitante caterva Androgeos ostendit nobis so- cia agmina credens Inseus. Socia nox, quæ alicujus facinoris perpetrationem

